

PREZES RADY MINISTRÓW

Варшаве, 29.12. 2019

Изявление на премиера

Матеуш Моравецки

XX век донесе на света немислими страдания и смъртта на стотици милиони хора – избити в името на болни тоталитарни идеологии. Смъртоносният урожай на нацизма, фашизма и комунизма е нещо очевидно за хората от нашето поколение. Очевидно е също така кой носи отговорността за тези престъпления и чий съюз даде началото на Втората световна война, най-смъртоносния конфликт в историята на човечеството.

За съжаление, колкото повече време ни дели от онези трагични събития, толкова по-малко знаят за тях нашите деца и внуци. Затова е толкова важно да продължим на висок глас да казваме истината за Втората световна война, за нейните подпалвачи и жертви и да се противопоставяме на всички опити за изопачаване на историята.

Споменът за това зло е особено важен за Полша, първата жертва на войната. Нашата държава най-рано изпита въоръжената агресия на хитлеристка Германия и съветска Русия. Именно Полша бе първата държава, която се бори да защити свободна Европа.

Съпротивата срещу тези сили на злото не е само спомен за полския героизъм – това е нещо много по-важно. Тази съпротива е наследство на цялата свободна и демократична днес Европа, която се изправи на борба срещу двата тоталитаризма. Днес, когато някои искат да потъпчат паметта за онези събития в името на политическите си цели, Полша трябва да отстоява истината. Не заради собствения си интерес, а в името на това, което е Европа.

Подписаният на 23 август 1939 година пакт Рибентроп-Молотов не е „договор за ненападение“. Това е политически и военен съюз, разделящ Европа на две сфери на влияние – по линията на три полски реки: Нарев, Висла и Сан. Месец по-късно тя е преместена по река Буг в резултат на

PREZES RADY MINISTRÓW

„Договора за границите и приятелството между Третия райх и СССР”, сключен на 28 септември. Той е предисловие към неописуемите престъпления, които през следващите няколко години ще бъдат извършени от двете страни на тази линия.

Съюзът между Хитлер и Сталин незабавно влиза в сила: на 1 септември 1939 година хитлеристка Германия нахлува в Полша от запад, юг и север, а на 17 септември СССР прави същото, като напада от изток.

На 22 септември в Брест на Буг се провежда голям парад, с който се празнува общата победа на хитлеристка Германия и съветска Русия над независима Полша. Такива паради не се организират от страни по договори за ненападение – те се организират от съюзници и приятели.

Така стоят нещата при Хитлер и Сталин – те дълго са не само съюзници, но и приятели. Това приятелство процъфтявало толкова много, че група от 150 немски комунисти, избягала от Третия райх в СССР още преди избухването на войната, през ноември 1939 г. е предадена от Сталин на Хитлер като „подарък“, което ги обрича на сигурна смърт.

СССР и Третият райх си сътрудничат през цялото време. На 27 ноември 1939 година на конференцията в Брест представителите на службите за сигурност на двете държави обсъждат методите и принципите на сътрудничество в борбата срещу полската съпротива на окупираните земи. Поредни конференции на служители на НКВД и СС, посветени на сътрудничеството им, се провеждат в т.ч. в Закопане и Краков (през март 1940). Там не се водят разговори за ненападение, а за ликвидацията (разбирай: избиването) на хора, полски граждани, и за съвместни, съюзнически действия за пълното унищожаване на Полша.

Без съучастието на Сталин в подялбата на Полша и без суровините, доставяни на Хитлер от Сталин, германската престъпна машина нямаше да завладее Европа. Последните ешелони с доставки заминават от СССР към Германия на 21 юни 1941 г. – ден преди хитлеристка Германия да нападне досегашния си съюзник. Благодарение на Сталин Хитлер безнаказано може да окупира поредните държави, да затваря евреите от целия континент в гета и да подготвя Холокоста, едно от най-големите престъпления в човешката история.

PREZES RADY MINISTRÓW

Сталин води престъпни действия на изток, покорявайки държава след държава и развивайки система от лагери, наречени от руснака Александър Солженицин „Архипелаг Гулаг“. Лагери, в които милиони хора, противници на комунистическата власт са унищожавани с робска, убийствена каторга.

Престъпленията на комунизма започват още преди избухването на Втората световна война – с гладната смърт на милиони руснаци в началото на 20-те години, с Големия глад, довел до смъртта на милиони жители на Украйна и Казахстан, с Голямата чистка, по време на която са избити почти 700 хиляди политически противници и обикновени граждани на СССР, предимно руснаци, и в т.нар. „Полска операция“ на НКВД, в която са разстрелвани предимно граждани на СССР от полски произход. Деца, жени и мъже са предопределени да умрат. Само в „Полската операция“ по данни на НКВД са разстреляни над 111 хиляди души – умишлено убити от съветските комунисти. Да бъдеш поляк в Съветския съюз по онова време означава смъртна присъда или многогодишно заточение.

Продължение на тази политика са престъпленията, извършени след съветското нападение срещу Полша (17 септември 1939) – избиването на над 22 хиляди полски офицери и представители на елита в Катин, Харков, Твер, Киев и Минск, както и в килиите за изтезания на НКВД и лагерите в най-отдалечените кътчета на съветската империя.

Най-големите жертви на комунизма са гражданите на Русия. Историките смятат, че само в Съветския съюз са избити между 20 и 30 милиона души. Смърт и лагер очакват дори тези, за които всяка цивилизована държава се грижи – завръщащите се военнопленници. СССР не се отнася към тях като към герои от войната, а като към предатели. Такава е била „признателността“ на съветска Русия към военнопленниците - войници на Съветската армия: смърт, лагери за принудителен труд, концентрационни лагери.

За всички тези престъпления са отговорни комунистическите лидери с Йосиф Сталин начело. Предприеманите 80 години след избухването на Втората световна война опити за реабилитация на тази личност за политическите цели на днешния руски президент трябва да предизвикат решителния отпор на всеки, който има поне основни познания за историята на XX век.

PREZES RADY MINISTRÓW

Президентът Путин много пъти е лъгал за Полша и винаги го е правил умишлено. Това обикновено става в ситуация, когато властта в Москва изпитва международен натиск, свързан с нейните действия. И то натиск не на историческата, а на съвсем съвременната геополитическа сцена. През последните седмици Русия понесе няколко исторически поражения: не успя в опита си напълно да подчини Беларус. Европейският съюз за пореден път продължи санкциите, наложени за незаконното анексиране на Крим, а разговорите в т.нар. „нормандски формат” не само не доведоха до премахване на санкциите, но едновременно бяха въведени нови – този път от американска страна, които в значителна степен затрудняват осъществяването на проекта Северен поток 2. Освен това за използването на допинг руските спортисти получиха забрана за четири години.

Думите на президента Путин възприемам като опит за прикриване на тези проблеми. Руският лидер отлично разбира, че обвиненията му нямат нищо общо с действителността и че в Полша няма паметници на Хитлер и Сталин. Такива паметници по нашите земи е имало само тогава, когато са издигани от агресори и престъпници – хитлеристкия Трети райх и съветска Русия.

Руският народ, който е най-голямата жертва на Сталин, един от най-жестоките престъпници в човешката история, заслужава истината. Твърдо вярвам, че руският народ е народ от свободни хора и че отхвърля сталинизма, дори когато правителството на президента Путин се опитва да го реабилитира.

Не сме съгласни да превръщаме палачите в жертви, отговорните за жестоки престъпления в невинни хора и нападнати държави. Трябва да запазим истината - в името на паметта за жертвите и в името на общото ни бъдеще.

Матеуш Моравецки
Председател на Министерския съвет